

colectia arcadia

Un cinefil și un cititor de literatură insașiabil este Radu-Ilarion Munteanu, pentru cunoscuți Old RIM. Acribia cu care diseacă orice volum dintre cele pe care le citește non-stop este dublată de o memorie fabuloasă, în special o memorie a detaliilor. Ceea ce RIM nu-și amintește despre o carte sau un personaj, înseamnă că se cuvenea uitat. El este „Călăuza” de încredere a oricărui pasionat al lecturii.

HORIA GÂRBEA

colectia arcadic

Radu-Ilarion Munteanu

LECTURARIA

LECTURARIA

Radu-Ilarion Munteanu

Editura
NEUMA
Cluj-Napoca
2017

Radu-Ilarion Munteanu

LECTURARIA

colecția arcadia

Editura Neuma
Strada Fabricii Nr. 1; Bl. M5; Sc. II; Et. I; Ap. 41
Cluj-Napoca

Editor: Andrea H. Hedeș
Coperta și DTP: Gelu Iordache

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României

ISBN 978-606-94428-9-0

Radu-Illarion Munteanu

LECTURARIA

Editura
NEUMA

Cluj-Napoca
2017

UN DEBUT LITERAR SURPRINZĂTOR ȘI OFERTANT

Adam S. Carniol, **EA**, Editura Vreimea,
București, 2016

Un roman bazat pe o poveste de dragoste. Care-i sunt șansele într-o lume literară amestecată, multiformă, nu chiar polifonică totuși? Două ar fi condițiile elementare: substanța umană și o inserare semnificativă în context real. *Ea* (superb titlu, lapidar la extrem, cuprinzător, șocant chiar), propunere a lui Carniol S. Adam, are ambele ingrediente. Povestea de dragoste are vibrație, emoționează, e credibilă. Iar contextul e fericit ales. Centrul de greutate al poveștii cade în ultimele săptămâni ale primăverii de la Praga și o scurtă perioadă după sugrumarea ei. Din perspectiva unei aproape jumătăți de veac, imaginea de fundal a acestei penultime crize de sistem imperial, înainte de momentul Gdansk-Solidarność, e vie, privită prin ochii și emoțiile unor tineri. Cititorul român trecut de o anumită vârstă are reflexul de a raporta romanul la *L'Insoutenable Légèreté de l'être* al lui Kundera. Dar doar ca punct de reper. Și păstrând, desigur, absolut toate proporțiile. Dincolo de diferența inerentă de forță literară, trama, semnificația, accentele, melodia și armonia sunt cu totul altele.

Dar povestea de dragoste dintre doi tineri întrucâtva complementari, din urmă cu jumătate de secol, deși perenă și prezentă, în direct și subteran, nu e decât cadrul temei și mizei. Ca în orice proză autentică, eroul, narator la persoana întâi, evoluează permanent, găsindu-și identitatea și

destinul, de la tânărul aproape superficial din primele rânduri la senectul cetățean israelian asumat, împăcat cu sine și cu *insuportabila ușurățate a existenței*.

Principala calitate a romanului e faptul că autorul îl silește pe erou să opteze. Și fiecare opțiune, în momente critice, îl împinge pe drumul maturizării. E momentul să admitem că nu putem trece peste identitatea onomastică dintre autor și eroul său. Dar ipotezele asupra unor elemente biografice trebuie lăsate la îndemâna cititorilor de toate vârstele și de toate condițiile. Ceea ce contează e că autorul își construiește eroul, ca de altfel și pe toate personajele, cu mână sigură și cu simț literar benefic.

Zugrăvirea a patru medii prin care eroul își parcurge periplul e iarăși sugestivă. O scurtă secvență din metroul praghez sugerează sensibil atmosfera din vara lui '68, cum experiența câtorva zile într-un kibbutz de la începutul anilor '70 face cunoscută această originală realitate socială celor care n-au întâlnit-o. La fel mediul secuiesc, privit cu blândă și afectuoasă ironie. Cât despre mediul establishmentului căruia eroul îi aparține, tabloul e mai divers, cu personaje și situații reliefate.

Am lăsat la urmă personajul Veronikăi. Acea Ea pe care autorul o vrea punct focal și centru gravitațional al mărturiei narative e, neașteptat, mai puțin realizat decât, de pildă, Sanyi, fratele matur al personajului narator, *raisonneur* și cor antic, personalitatea cea mai pregnantă din întreaga galerie.

Scritura e cursivă, personajele se diferențiază și prin limbaj propriu, bine definit. Poate doar manierismele de limbaj ale personajului narator sunt puțin suprafolosite. Ceea ce nu deranjează cursivitatea lecturii.

Bun venit autorului în peisajul literar autohton!

(Familia, nr. 7-8, iulie-august 2016, pag. 231)